GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACŢIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA: BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.

România şi străinătate:

Pe anŭ 36 fr., pe şése lunĭ 18 fr., pe trei lunĭ 9 francĭ.

ANULŬ XLVIII.

SĔ PRENUMERĂ:

la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNCIURILE:

O seriă garmondŭ 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 56. *Duminecă 10 (22) Martie* **1885.**

Braşovŭ, 9 (21) Martie 1885.

Miercurea trecută s'a petrecutŭ în camera deputaţilorŭ din Viena o scenă turbulentă cum nu s'a mai pomenitŭ pân'acum în analele parlamentarismului austriacŭ. Cei ce au asemânat'o cu scenele scandalóse din dieta Croaţiei mergŭ póte prea departe. Faptă este însĕ, că şi aicĭ prilegiulŭ la cértă l'au datŭ pasiunile prea încordate. Este unŭ semnŭ destulŭ de gravŭ şi seriosŭ alŭ epocei, că acum şi moderaţiunea proverbială a representanţilorŭ din Reihsratulŭ vienesŭ a trebuitŭ sĕ sufere naufragiu lovindu-se de stânca tare a naţionalismului ofensatŭ.

Suntŭ mai bine de cincĭ anĭ de când Nemţilorŭ din Austria li s'au luatŭ frênele guvernului din mână. De atuncĭ multe s'au schimbatŭ, mai alesŭ în Boemia, în defavorulŭ politicei supremaţiste germane. Nu ne mirămŭ prin urmare că Germanii austriacĭ au devenitŭ fórte sensibilĭ.

Dar ceea ce caracteriséză şi mai multŭ situaţiunea actuală internă din partea de dincolo a monarchiei habsburgice, este împrejurarea, că Nemţii austriacĭ au devenitŭ mai multŭ decâtŭ sensibilĭ, au devenitŭ nisce naţionaliştĭ germanĭ înfocaţĭ.

Nemţii austriacĭ au dus'o relativŭ mai bine decâtŭ tóte celelalte popóre din monarchiă. Ei n'avéu guvernŭ naţionalŭ, dar guvernele austriace de mai înainte în fondŭ totŭ germane erau şi totŭ Germanii au trasŭ celŭ mai mare folosŭ de aicĭ. Astfelŭ Germanii Austriei până mai erĭ alaltaerĭ se sêmţiau destulŭ de bine şi temperamentulŭ lorŭ pacĭnicŭ şi aşeḍatŭ a contribuitŭ multŭ la acésta.

S'au schimbatŭ însĕ vremurile. Esperimentele din anii 1867—1879 au aţîţatŭ pofta de supremaţiă a Nemţilorŭ austriacĭ şi aḍĭ le vine fórte greu şi numai de-a se gândi sĕ împartă domnia cu celelalte naţionalităţĭ ale imperiului.

Lupta între germanismŭ şi slavismŭ în Austria mai capĕtă încă unŭ caracterŭ ameninţătorŭ prin împrejurarea, că la spatele combatanţilorŭ pândesce puternica Germaniă unită. Dacă schimbările interióre din Austria s'ar fi sevêrşitŭ celŭ puţinŭ înainte cu douĕḍecĭ şi cincĭ de anĭ, lupta între slavismŭ şi germanismŭ n'ar fi avutŭ acestŭ caracterŭ acutŭ.

Pentru ca nemulţumirea între Germanii austriacĭ sĕ crescă din ce în ce mai tare, îngrijescŭ şi Cehii, prin aceea că se silescŭ a înegri patriotismulŭ conlocuitorilorŭ lorŭ germanĭ şi se folosescŭ de acestŭ mijlocŭ neiertatŭ într'unŭ modŭ puţinŭ demnŭ spre a paralisa oposiţiunea germană, mai alesŭ în ceea ce privesce Boemia.

Că acéstă metodă a Cehilorŭ este fórte greşită şi fatală, dovedesce destulŭ de evidentŭ scandalulŭ de Miercurĭ.

Unŭ deputatŭ némţŭ din Boemia se plânge în contra parţialităţii judecătorilorŭ, declarândŭ că guvernulŭ voiesce sĕ facă din Nemţĭ cetăţenĭ de a doua mână, cum suntŭ Rutenii în Galiţia. Şi pentru acésta, acestŭ deputatŭ fù amenintatŭ cu pumnulŭ din partea unui membru alŭ maiorităţii.

Acésta a fostŭ pré multŭ. Şi cine a redicatŭ pumnulŭ? Unŭ Rutênŭ, care a părăsitŭ causa poporului sĕu şi acum face servicii asupritorilorŭ lui.

„Lăsa-ţĭ pe Rutenĭ în pace!“ strigă acelŭ deputatŭ. Acéstă esclamare ne aduce aminte de acele fiinţe din sînulŭ nostru, alŭ Românilorŭ, carĭ se facŭ luntre şi punte pentru Maghiarĭ, strigându-ne nouĕ, celorŭ carĭ luptămŭ pentru drepturile poporului românŭ, necurmatŭ: Lăsaţĭ în pace pe Românĭ, nu-i jidăriţĭ, căcĭ şi aşa Ungurii sunt destulŭ de întărîtaţĭ în contra lorŭ!

Dar de ce nu lasă în pace Polonii pe Rutenĭ, de ce îi asuprescŭ? De ce nu ne lasă în pace pe noi Maghiarii, de ce calcă mereu libertatea şi drepturile nóstre cele mai sfinte?

Noi, ḍicŭ Germanii austriacĭ, nu voimŭ sĕ avemŭ sórtea Rutenilorŭ, nu ne aduceţĭ la desperare, nu ne aduceţĭ acolo, ca sĕ ne sêmţimŭ ca copii nenorociţĭ ai rassei puternice germane!

In acéstă apostrofare, cu care s'a terminatŭ discursulŭ deputatului Dr. Knotz, este esprimată tótă seriositatea situaţiunei de faţă în Austria.

—o—

CRONICA POLITICĂ.

In cestiunea controversată **afgană** se anunţă din diverse părţĭ dela **Petersburg**, că spiritele ar fi aplecate a deslegă acéstă cestiune pe cale pacĭnică (?) O scrisóre din Petersburg către »Corr. Pol.« intonéză că atâtŭ cei dimprejurulŭ împĕratului, câtŭ şi partida militară s'au întorsŭ de pe drumulŭ celŭ rĕsboinicŭ. Ordine stricte s'ar fi trimesŭ dela Petersburg către comandantulŭ trupelorŭ asiatice, ca sĕ nu mai facă nicĭ o mişcare şi nicĭ unŭ pasŭ, care ar puté compromite situaţiunea actuală.

Foilorŭ englesescĭ li-se scrie din Petersburg, că în decursulŭ unei conversaţiunĭ cu unŭ generalŭ însemnatŭ, care a pledatŭ pentru planulŭ de estensiune a căii ferate din Turchestanŭ, sĕ fi ḍisŭ **Ţarulŭ**: „Nu potŭ pricepe cum îşĭ póte cineva închipui, afară de visătorii fantasticĭ, că eu aşŭ avé de gândŭ a declară rĕsboiu, fiindcă nicĭ o isbêndă a armelorŭ nóstre nu ne-ar rĕsplătĭ sacrificiile ce le-amŭ aduce. Viitorulŭ Rusiei în Asia, continuă împĕratulŭ, este predestinatŭ pentru realisarea gloriósă prin marşulŭ necontenitŭ alŭ civilisaţiunii şi nu prin forţa ce se va aplică.“ Intr'aceea depeşĭ dela **Teheranŭ** spunŭ despre armărĭ rusescĭ. Trupe şi materialŭ de rĕsboiu se trimetŭ mereu în direcţiunea Mervului. Trupele înainte de ce plécă suntŭ binecuvêntate de preoţĭ cu mare festivitate şi li se pune la inimă sĕ se lupte vitejesce în contra duşmanilorŭ Ţarului. Domnesce mare agitaţiune şi ḍicŭ atâtŭ civilii, câtŭ şi militarii, că în cele din urmă totuşĭ se va declară rĕsboiu Angliei. Peste totŭ au căpĕtatŭ 16,000 ómenĭ ordinulŭ sĕ mérgă la Mervŭ. Drumulŭ feratŭ dela Chizil-Arvatŭ la Ascabadŭ se lucréză cu cea mai mare iuţélă. O scrisóre din Saracŭ dela 2 l. c. ḍice că cincĭ batalióne şi trei baterii mergŭ dela Bocara la Mervŭ. Mai deunăḍile o trupă de căzacĭ au vrutŭ sĕ trécă prin pasulŭ dela Zulficarŭ la Afganistanŭ, dară fură respinşĭ. Puterea armată a Rusiei din Mervŭ se compune dintr'unŭ batalionŭ pedestrime dintr'unŭ regimentŭ de dragonĭ şi din câţĭva Căzacĭ. In Ascabadŭ se află 8000 de ostaşĭ din tóte armele. O brigadă ruséscă se află pe drumŭ cu muniţiune şi cu proviantŭ dela Caucasŭ către Ascabadŭ.

*

In şedinţa dela 16 Martie n. a **Reichstagului germanŭ**, prinţulŭ Bismarck, rĕspunḍêndŭ la unŭ discursŭ alŭ egumenului polonŭ Jazdzewski, ḍise: »Intrebŭ pe d. deputatŭ sĕ spună, dacă **restabilirea regatului Poloniei** nu este unulŭ din idealele esprimate pe faţă ale compatrioţilorŭ sĕi şi anume ale fracţiunei sale? Asta nu o va contesta. Dar elŭ ḍice, că restabilirea nu o voiescŭ ei prin rĕsboiu, ci prin o presiune asupra opiniunei publice. Asta'i absolutŭ cu neputinţă: acestŭ idealŭ d'a se rupe provincii d'ale unui statŭ e numai printr'unŭ rĕsboiu posibilŭ sĕu printr'unŭ altŭ mijlocŭ, totŭ aşa de violentŭ, **revoluţiunea**. Orĭce altă esplicare, ca presiunea asupra opiniunei publice, este zădarnică. Este în interesulŭ domnilorŭ, sĕ nu păşéscă la lumină prea de vreme cu intenţiunile lorŭ, ci sĕ pue împrejurulŭ lorŭ o manta, ca astfelŭ sĕ pótă combate imperiulŭ germanŭ în sînulŭ parlamentului germanŭ; dar zace în interesulŭ nostru, alŭ guvernului, sĕ aducemŭ la lumină intenţiunile acelora, carĭ în ultimele lorŭ ţinte stau în faţă-ne ca duşmanĭ, ca astfelŭ naţiunea sĕ scie de ce are sĕ se ţină D. deputatŭ în interesulŭ compatrioţilorŭ sĕi n'a făcutŭ bine, că m'a silitŭ prin ataculŭ sĕu sĕ repetŭ încă odată acéstă a mea mărturisire. Intêmplându-se sĕ se sfărîme imperiulŭ germanŭ, sĕ se sdrobéscă Prusia, sĕ se dobóre, e întrebarea atuncĭ, dacă Polonia nu se va încorpora ca provinciă la unŭ altŭ imperiu, ori dacă învingĕtorulŭ va fi înclinatŭ sĕ restabiléscă Polonia. Nu'i vorbă, esistă în streinĕtate nisuinţe, cărora le pare folositóre o spintecare a monarchiei şi crearea unei vieţĭ de statŭ, duşmană nouĕ la Vistulă. Aşteptaţĭ aşa dară până ce vine şi se pórtă nenorocitulŭ rĕsboiu, dar nu comiteţĭ pĕcatulŭ de a'lŭ zugrăvi pe pĕrete! Acéstă speranţă este deşartă, nu se va realisa, căcĭ guvernele înăuntru şi afară din Germania sunt lămurite, că ce interese au sĕ urmăréscă în acéstă afacere.«

*

O telegramă din Parisŭ semnaléză unŭ articulŭ însemnatŭ din »**République Française**« despre **nimicirea diplomatică a Angliei**, cum se esprimă fóia republicană. Se esprimă în acelŭ articulŭ dorinţa, că o Angliă puternică, respectată, democratică şi progresistă este unŭ factorŭ necesarŭ alŭ ordinii internaţionale. Sĕ sperămŭ, adauge, că peste unŭ anŭ de ḍile va funcţiona în Anglia unŭ parlamentŭ nou, care va modifica politica esternă a Angliei. Acésta va aduce cu sine una dintre cele mai marĭ revoluţiunĭ ale seculului nostru şi prin aceea, cu tóte prejudeţele de dincóce şi de dincolo de canalŭ, se va restituí buna înţelegere între cele douĕ naţiunĭ unice democratice din Europa.

—o—

Scene turbulente în camera din Viena.

(Şedinţa dela 18 Martie st. n.)

Cu ocasiunea desbaterei speciale asupra bugetului ministeriului de justiţiă, deputatulŭ Dr. **Knotz**, unulŭ dintre representanţii Nemţilorŭ din Boemia, a criticatŭ, din punctulŭ sĕu de vedere, în modŭ fórte vehementŭ mersulŭ justiţiei din Boemia. Elŭ ḍise că şefii tribunalelorŭ din ţéră au începutŭ a face propagandă pentru politica guvernului şi că prin acésta se face ilusoriă independinţa judecătorilorŭ. Mai multe întêmplărĭ au deşteptatŭ chiar între Germanii Boemiei îndoielĭ în privinţa acésta.

Dr. **Knotz** a atinsŭ mai ântéiu nesferşitele confiscaţiunĭ de ḍiare germane şi apoi a trecutŭ la ordonanţa privitóre la întrebuinţarea limbelorŭ ţĕrii. La curtea de apelŭ boemă numĕrulŭ judecătorilorŭ germanĭ s'a împuţinatŭ fórte. Procuratura din Boemia a ajunsŭ a fi unŭ institutŭ aprópe cu desĕvêrşire cehicŭ. In cercurĭ curatŭ germane este cunóscerea limbei cehice o condiţiune sine qua non. S'a începutŭ deja şi cu transmutările şi mustrările funcţionarilorŭ germanĭ şi în justiţiă. Noi Germanii, ḍice Knotz, voimŭ ca judecătorii noştri sĕ nu fie supuşĭ pasiunilorŭ naţionale şi politice, voimŭ ca în ţinuturile germane sĕ avemŭ judecătorii noştri **esclusivŭ germanĭ**.

După acésta se silesce a documentă, că agitaţiunea oficiósă în Boemia contra Germanilorŭ a ajunsŭ aşa departe, că chiar şi judecătorĭ în posturĭ mai înalte întrebuinţéză posiţiunea lorŭ pentru scopurĭ de agitaţiune. Preşedintele tribunalului din Laipa-boemă avù, ḍice Knotz, obrăsnicia de a declara cincĭ dintre cercurile germane cele mai inteligente, ce se află la graniţa împĕrăţiei, de necapabile pentru esercitiulŭ funcţiunei de juraţĭ. Acéstŭ bărbatŭ a cutezatŭ aşadér a susţiné în modŭ implicitŭ, că în acele 5 cercurĭ germane nu se află nicĭ unŭ omŭ de omeniă, cu minte şi de caracterŭ, care sĕ aibă cualificaţiunea de juratŭ. (Strigărĭ în stânga: lucru ne mai auḍitŭ!) Şi care a fostŭ intenţiunea celorŭ dela putere? Ei sciau că în aceste 5 cercurĭ nu se va găsi nicĭ unulŭ, care faţă cu agitaţiunea oficiósă ar tăgădui germanismulŭ, dér din cerculŭ judecătorescŭ Laipa fură aleşĭ jumĕtate din juraţĭ, pentru că se spera că ei vorŭ servi ca apa-

rată pentru agitaţiunea economică dusă de guvernŭ în sînulŭ ţĕrănimei.

Trece apoi la afacerea procesului de înaltă trădare dela Warnsdorf. In acestŭ orașŭ, situatŭ la graniţă în nordulŭ Boemiei, organele guvernului, ḑice Knotz, au opritŭ cântarea imnului germanŭ »Die Wacht am Rhein,« pentru că ar fi periculosŭ (strigare în stânga: Das ist zu dumm!) Așa de multŭ e îngrijatŭ guvernulŭ ca sĕ nu se infecteze aerulŭ în Warnsdorf, încâtŭ spre a documenta amiciţia și alianţa cu imperiulŭ germanŭ vecinŭ a interḑisŭ unei musice militare germane de a cântá în uniformă germană pe pămentŭ austriacŭ. La Rosaliile trecute studenţii germanĭ din Praga au făcutŭ o escursiune în acelŭ orașŭ și au ţinutŭ aicĭ unŭ comersŭ, la care n'au lipsitŭ nicĭ toasturile. Preşedintele a ridicatŭ unŭ toastŭ pentru poporulŭ germanŭ, redactorulŭ Strache a bĕutŭ pentru Burșenșaftulŭ germanŭ, ér poetulŭ Nittel a toastatŭ pentru Germania universală (Alldeutschland) Comisarulŭ politicŭ nu s'a aflatŭ îndemnatŭ a întrerupe măcarŭ c'unŭ cuvêntŭ pe vorbitorĭ. Cu tóte astea, mai târḑiu publicându-se discursurile ţinute în »Deutsche Hochschule« din Praga, acéstă fóiă fù confiscată și vorbitorii au fostŭ citaţĭ înaintea tribunalului fiindŭ bănuiţĭ de crima de înaltă trădare. Deodată la 18 Decemvre an. tr. Strache, Nittel și Herrenhäuser au fostŭ chiămaţĭ la Laipa și acolo arestaţĭ. Guvernulŭ a cerutŭ graţia împĕrătéscă pentru arestaţĭ, dar nu din causa lorŭ, ci pentru ca sĕ-şĭ acopere propria sa călcare sacrilegă a dreptului (Aplause în stânga). Numai cu graţia a pututŭ scăpá guvernulŭ din strîmtóre, căcĭ totŭ ce s'a pututŭ imputá acelorŭ vorbitorĭ a fostŭ, că ei au cerutŭ dela Germanĭ sĕ fie cu entusiasmŭ naţionalŭ, pentru că lipsa de mândriă și de consciinţă naţională încuragiază numai pe adversarii lorŭ și îi face mai neruşinaţĭ.

După aceste adause dep. Knotz:

»Guvernulŭ nu se póte desvinovăţi nicĭ odată de acéstă fărădelege. Așa ceva numai în Austria și numai sub acestŭ guvernŭ se póte întêmpla. Inaintea ochilorŭ noştri s'a făcutŭ unirea Germaniei, amŭ serbatŭ victoria fraţilorŭ noştri de unŭ sânge, dar amŭ rĕmasŭ credincioşĭ vechei Austrie. In ce modŭ ar fi lucratŭ póte alte naţiunĭ (Contraḑicerĭ în drépta, mare mişcare), când arŭ vedea la graniţele lorŭ unŭ statŭ unitŭ naţionaliceşte? (Nouĕ contraḑicerĭ în drépta). Avemŭ convingerea, că nisuinţa acestui guvernŭ este îndreptată într'acolo, ca pe Germanĭ sĕ'i facă cetăţenĭ de a doua clasă, sĕ'i facă heloţĭ ai slavismului, ca pe Italienĭ în Dalmaţia și pe Rutenĭ în Galiţia.«

Deputatulŭ polonŭ Dr. Czerkawski, Rutênŭ care merge cu Polonii,) se ridică dela loculŭ sĕu, alérgă până la Dr. Knotz și, ameninţându-lŭ cu mâna dréptă, strigă fórte iritatŭ: „Lasă pe Rutenĭ în pace!«

Acestŭ incidentŭ provócă o scenă cum nu s'a mai întêmplatŭ, póte, în parlamentulŭ austriacŭ. Stânga întrégă e în picióre, toţĭ se îmbulzescŭ la Dr. Knotz, care îşĭ întrerupe discursulŭ; drépta alérgă în stânga, care strigă: „Ne mai auḑitŭ! Asta'i o impertinenţă! Cine îndrăsnesce sĕ'ntrerupă pe unŭ deputatŭ în astfelŭ de modŭ?! La o parte cu întrerupĕtorulŭ!« Larma e atâtŭ de mare încâtŭ nu se mai aude nicĭ unŭ cuvêntŭ. Deputaţii stângei se apropiă de Czerkawski, ca sĕ'lŭ facă se părăséscă stânga. Pacher și Dumba îlŭ ducŭ la braţŭ în drépta. Camera se discompune în grupurĭ. Inzadarŭ preşedintele sună clopoţelulŭ ca sĕ restabiléscă liniştea. Galeriile aplaudă fie-care strigătŭ alŭ stângei. Se aude icĭ-colo şuerăturĭ. Se cere în sală sĕ se goléscă galeriile. Schönerer strigă: »Goliţĭ întregŭ parlamentulŭ şi faceţĭ Papă pe Prazak.«

Knotz: »Prin astfelŭ de obrăznicii și atacurĭ personale nu mĕ veţĭ zăpăci.« (Aplause în stânga și pe galerii.)

Preşedintele abia isbutesce sĕ vorbéscă și provócă publiculŭ sĕ părăséscă galeriile. Mişcarea e mare. Preşedintele întrerupe şedinţa şi-şĭ părăsesce loculŭ. Publiculŭ la începutŭ se opune d'a părăsi galeriile, dar în fine ese afară cu soţia D-rului Knotz cu totŭ.

Agitaţiunea în sală continuă. Dr. Knotz nu mai póte vorbi. Drépta mai tótă părăsesce sala, numai câţiva Polonĭ se aşéḑă aprópe de stânga.

Preşedinte provócă pe deputaţĭ sĕ trécă la locurile lorŭ, pe Czerkavski îlŭ chiamă la ordine, ér pe Knotz îlŭ provócă sĕ vorbéscă mai departe.

Dr. Knotz: »Suntŭ satisfăcutŭ prin chiămarea la ordine a deputatului Czerkavski din Galiţia, a acelui deputatŭ, care a cutezatŭ a pĕtrunde în tabĕra nóstră germană și de a mĕ amenința cu pumnulŭ. (Aplause în stânga.) Amŭ ḑisŭ, că guvernulŭ nisuesce sĕ arunce pe Germanĭ în aceea nenorocită situaţiune, ca pe Italienĭ în Dalmaţia și ca pe Rutenĭ în Galiţia. Că acéstă afirmare a mea e corectă, vorbescŭ cifrele următóre: In Galiţia suntŭ 3 milióne de Polonĭ și 2½ milióne de Rutenĭ; Polonii trimitŭ în parlamentŭ 59 deputaţĭ, ér Rutenii numai 3 deputaţĭ. Germanii vorŭ păşi cu tótă puterea și hotărîrea, ca sĕ nu aibă şi ei o asemenea sórte. Dreptei nu-i va succede sĕ întunece pentru totdéuna stelele poporului germanŭ în Austria şi sĕ rĕstórne pe Germanĭ de pe acelŭ piedestalŭ, pe care l'a aşeḑatŭ storia. Noi amŭ întemeiatŭ acestŭ statŭ, noi amŭ luptatŭ pentru acestŭ statŭ. In rêndurile nóstre nu aflaţĭ nicĭ unŭ trădătorŭ. (Intorcêndu-se către drépta). Suntŭ vorbe sincere ce vĕ adresezŭ eu, ca bărbatŭ germanŭ, ca Germanŭ din Austria: Nu aduceţĭ lucrulŭ acolo, ca poporulŭ germanŭ sĕ-şĭ aducă aminte de fraţii lorŭ de sânge şi întregŭ sĕ ajungă la cunoscinţa, că noi suntemŭ strîmtoraţĭ în patria nóstră, că suntemŭ copii ai durerii din rasă germană.«

După încheiarea şedinţii, Czerkavski cerêndu-şĭ scuse dela Knotz, îşĭ strînseră mânile amêndoi deputaţii şi se depărtară.

SCIRILE ḐILEI.

In Măgărei au isbucnitŭ în 17 Martie n. douĕ focurĭ, unulŭ pela ora 1 după améḑĭ, arḑêndŭ douĕ colibe, o şură, unŭ şopronŭ şi douĕ staule; într'unulŭ din acestea au arsŭ 5 vite. Alŭ doilea focŭ, care a fostŭ pusŭ de o mână rea, a consumatŭ o şură şi o claiă cu paie. Paguba au suferit'o duoi Românĭ.

—0—

Inspectorulŭ scolarŭ ungurescŭ din comitatulŭ Hunedórei îşĭ dă tóte silinţele sĕ se înfiinţeze scóle de statŭ în Deva, Lojadŭ, Hosdatŭ şi Ponorŭ.

—0—

Câştigătorulŭ sumei de 1000 de galbenĭ dela lotăria sĕracilorŭ din Viena s'a găsitŭ. Se numesce Iosef Pollak, agentŭ alŭ unei fabrice de hârtiă din Pesta. Banii i-a şi ridicatŭ. Losulŭ îlŭ cumpĕrase dela unŭ comerciantŭ de hârtiă din Făgăraşŭ, la îmbiarea acestuia.

—0—

In Custeli, comitatulŭ Timişórei, judecătorulŭ de acolo Dumitru Popovicĭ a descoperitŭ o bandă de falsificatorĭ de monede. Falsificau din zincŭ băncuţe de câte 20 cr. şi le dedéu în circulaţiune printre ţĕranĭ.

—0—

Se vorbesce că în loculŭ vacantŭ de archiepiscopŭ romano-catolicŭ în Bucurescĭ se va numi episcopulŭ Hyacint Ronay, fostŭ profesorŭ de istoriă şi limba maghiară a Archiducesei Maria Valeria, fica cea mai mică a împĕratului Austriei. „Pesti Napló", reproducêndŭ după ḑiarele din Viena acéstă scire, ḑice că guvernulŭ ungurescŭ ar susţiné pe lângă scaunulŭ pontificialŭ din Roma numirea menţionatului episcopŭ.

—0—

Din scrierile venerabilului luptătorŭ politicŭ, d. C. A. Rosetti, a eşitŭ de sub tiparŭ volumulŭ I. din: »Scrierĭ din juneţe şi din exilŭ," de C. A. Rosetti. Acestŭ tomŭ conţine: Manfred, poemă dramatică în trei acte de Lord Biron, tradusă din englezesce la 1843 de C. A. Rosetti. Césurile de mulţămire ale lui C. A. Rosetti, publicate în 1843 pentru prima óră. Câteva poesii mai nouĕ şi câteva cuvinte asupra cantonetei. In curêndŭ va apăré tomulŭ II. care va conţine „Scrierile din exilŭ." Ambele tomurĭ carĭ vorŭ avea peste 600 paginĭ costă 10 lei. Tomulŭ I. se găsesce chiar de acum la administraţiunea »Românului.«

—0—

„Voinţa Naţională« comunică că d-nii Somer et Bonner, proprietarii magasinului de haine de damă din strada Lipscanĭ, au încetatŭ plăţile cu unŭ pasivŭ de 280,000 lei.

—0—

Amicii artelorŭ este numele unei nouĕ societăţĭ înfiinţată de curêndŭ în Iaşĭ şi alŭ cărei scopŭ este de a propagá gustulŭ pentru arte în publicŭ.

—0—

Printr'unŭ proiectŭ de lege, depusŭ în camera română pentru fixarea tarifului generalŭ alŭ taxelorŭ vamale de importare şi exportare, se abrogă legea din 25 Iuliu 1878 şi se pune în aplicare tarifulŭ autonomŭ dela 16 Maiu 1876, până la promulgarea unui nou tarifŭ generalŭ. Proiectulŭ mai dă guvernului facultatea de a modifică compunerea şi clasificarea articolelorŭ, de a înlocui taxele ad-valorem prin taxe specifice pe greutate şi de a spori drepturile fixate prin acestŭ tarifŭ până la celŭ multŭ 50 la sută asupra valorei mărfurilorŭ, după tabela preţurilorŭ fixate de comisiunea de valorĭ de pe lângă ministerulŭ financelorŭ. Modificaţiunile introduse în tarife se vorŭ supune ratificării corpurilorŭ legiuitóre în prima sesiune ce va urmá după decretarea lorŭ. Disposiţiunile acestei legĭ vorŭ intra în vigóre la 1 Iuliu 1885.

—0—

Guvernulŭ sêrbescŭ a datŭ ordinŭ sĕ se facă urmărire judiciară acelorŭ ḑiare, care au împrăştiatŭ sgomotele alarmatóre despre o pretinsă concentrare de trupe austriace la graniţa sêrbéscă şi despre intenţiunea acestora d'a trece prin Sêrbia spre Novibazarŭ şi Salonicŭ.

—0—

In Chievŭ şi Odessa s'au făcutŭ numeróse arestărĭ de nihilişţĭ, între carĭ se află mulţĭ scolarĭ de gimnasiu, carĭ abia au ajunsŭ etatea de 14 până la 15 anĭ şi carĭ suntŭ fii de părinţĭ cu vaḑă.

—0—

Concertŭ-serată. Atragemŭ din nou atenţiunea publicului asupra seratei ce o va da capela orăşenéscă, Duminecă séra în 22 Martie n., în sala Hotelului Nr. 1. Intrarea 30 cr. Inceputulŭ la 8 óre. Programe se vorŭ da la cassă.

Afacerea bibliotecei „Ioanŭ Popŭ Maiorŭ."

Cacuciu, în 16 Martie n. 1885.

Domnule Redactorŭ! După cum se vede din Nr. 46 alŭ preţuitului ḑiarŭ »Gazeta Transilvaniei« pro 1885, eu sunt provocatŭ publice prin »Unŭ fiu alŭ naţiunei« spre a dá desluşirea necesară cu privire la manipularea banilorŭ incurşĭ în fondulŭ bibliotecei donate de defunctulŭ Ioanŭ Popŭ Maiorŭ din Reghinulŭ săsescŭ pentru inteliginţa română aflătóre în jurulŭ Gurghiului; — şi despre aceea că în ḑiua de aḑi biblioteca în ce stare se află şi că în faptă mai esistă aceea orĭ ba? — şi altele.

Este dreptŭ şi adevĕratŭ, că defunctulŭ Ioanŭ Popŭ Maiorŭ din Reghinulŭ săsescŭ încă până ce a fostŭ în viaţă în anulŭ 1876 a donatŭ pentru inteliginţa română aflătóre în jurulŭ Gurghiului biblioteca sa stătătóre din mai multe cărţĭ în diferite limbĭ ale patriei cu archivŭ cu totŭ; — şi aceea după pofta donatorului în 22 Septemvre 1870 s'a trimisŭ şi încredinţatŭ d-lui Nicolau Petru preotŭ gr. cat. în Gurghiu, opidŭ, — şi acuma locŭ de petrecere pentru vênatŭ a prinţului de coróna Rudolfŭ. Despre acésta apoi inteliginţa a fostŭ preste totŭ încunosciinţată.

Insă durere, că fiindŭ de mai înainte vreme la mijlocŭ o neinţelegere între ómenĭ, despre care tacŭ, biblioteca donată spre dauna nóstră a tuturorŭ a stagnatŭ şi a zăcutŭ închisă în biserica cea frumósă gr. cat. a Gurghiului şi nimenea nicĭ unŭ pasŭ pentru înaintarea ei nu a făcutŭ.

Din întêmplare în 15 Octomvre 1878 în casa domnului preotŭ gr. cat. Ieremie Harşianŭ din Chicherulŭ de josŭ s'a nimeritŭ a fi mai mulţĭ domnĭ preoţĭ românĭ faţă, între carĭ m'am aflatŭ şi eu. Atuncea între glume şi altele am făcutŭ propunerea, ca sĕ începemŭ ceva cu biblioteca susŭ ḑisă; la acésta dumnealorŭ au consimţitŭ şi au aprobatŭ, încredinţându-mĭ mie tótă afacerea sub cuvêntŭ că la timpŭ mĕ vorŭ ajutá şi în ceea ce voiu întreprinde mĕ vorŭ sprijiní.

M'am resolvatŭ a primí sarcina şi în 24 Octomvre 1878 am înaintatŭ o rugare către oficiulŭ procesualŭ în Gurghiu pentru concediu, spre a puté ţiné o şedinţă publică în Gurghiu, în care apoi sĕ ne putemŭ consultá şi pune în ordine bună cu biblioteca. Şi acésta am făcut'o, pentru ca de o parte sĕ potŭ dá unŭ sborŭ mai mare întreprinderei nóstre, éră de altă parte ca rĕuvoitorii din Gurghiu sĕ nu aibă cuvêntŭ de a denunţá în contra nóstră.

Nu sciu pentru ce şi din ce punctŭ de vedere, că oficiulŭ procesualŭ rugarea mi-a transpus'o spre resolvare vice-comitelui în Mureşŭ-Oşorheiu; acela apoi după ce m'a ascultatŭ pre mine în persónă despre starea lucrului, rugarea a resolvat'o pe calea oficiului procesualŭ cu data 6 Noemv. 1878 Nr. 11.114 — resoluţiunea a fostŭ îmbucurătóre, căcĭ ni s'a concesŭ ţinerea şedinţei proiectate, cu adaogerea însă, ca mai înainte de tóte, cu privire la obiectele ce se vorŭ pune la desbatere în şedinţă, sĕ aşternŭ »Programulŭ« şi totodată sĕ facŭ cunoscutŭ ḑiua hotărîtă pentru consultare, ca aşa din partea ofic. politicŭ sĕ se pótă lua mĕsurile necesare de supraveghiare..

Aşa amŭ şi făcutŭ după cum a sunatŭ porunca de susŭ, ér eu în conţelegere cu câţiva domnĭ preoţĭ românĭ, amŭ începutŭ a scrie şi a trimite la învitărĭ preste totŭ loculŭ şi în tóte parţile etc.

Ţinerea şedinţei spre consultare în obiectulŭ susŭ atinsŭ s'a hotărîtŭ pe ḑiua de 8 Ianuariu 1879 a. m. la 10 óre în Gurghiu în edificiulŭ scólei gr. cat.

In acea ḑi şi la acea şedinţă a luatŭ parte unŭ numĕrŭ însemnatŭ din inteliginţa română, şi ca comisarŭ din partea ofic. politicŭ pentru supraveghiare a fostŭ delegatŭ adjunctulŭ de jude procesualŭ, care încă mai înainte de toţĭ venise în scólă spre a studia şi a face dare de sémă despre miscările şi afacerile nóstre, scii cum merge aceea.

Participanţii, respective învitaţii după sosire, amĕsuratŭ pct. I din Programŭ, au fostŭ primiţĭ din partea domnului Nicolau Petru preotŭ gr. cat. în Gurghiu prin o cuvêntare scurtă, dér cuprinḑĕtóre.

După cuvêntarea de primire amĕsuratŭ pct. II din Programŭ, presidiulŭ s'a încredinţatŭ provisoriu domnului Patriciu Barbu, advocatŭ în Reghinulŭ săsescŭ, şi ca notarŭ a fostŭ chiămatŭ domnulŭ Alexandru Tĕrnĕvênu preotŭ gr. cat. în Hodacŭ, cărora amĕsuratŭ pct. IV din Programŭ li s'au pusŭ înainte pe masă resoluţiunile pri-

mite din partea autorităţiloră politice şi alte acte, care au trebuită a se luá la desbatere în şedinţă.

Tóte au fostă bine şi au cursă în ordine bună, mulţămită domnului advocată, care a condusă presidiulă provisoră.

Când s'au finită unele şi altele, participanţii au păşită la alegere definitivă a presidentului, vice-presidentului notarului şi bibliotecarului totodată ca cassară. Posturile acestea sunt ocupate prin persóne demne de tótă încrederea şi nu este de lipsă sĕ-i adnotezŭ cu numele, pentru că la timpŭ despre tóte 'şi voră sci da séma, însemnezŭ numai pentru ca sĕ scie »fiulŭ naţiunii,« că eu nu mĕ aflu în numĕrulŭ acelora; atuncea apoi s'a alesŭ şi o comisiune, care s'a însărcinatŭ cu compunerea „Statutului« necesarŭ.

Acuma »fiulŭ naţiunii,« care m'a provocatŭ sĕ dau desluşire în afacerea obiectului susŭ amintitŭ, sĕ bine voiască a medita înainte cetindŭ următórele şi a se hotărî într'acolo, ca pre mine dela rĕspunderea mai departe sĕ mĕ absolveze şi sĕ mĕ ştérgă cu totulŭ din lista învinovăţirii.

După cum dice „fiulŭ naţiunii,« cu ocasiunea consultării din 8 Ianuariu 1879 este dreptŭ şi adevĕratŭ, că s'a încasatŭ o sumuliţă frumósă de banĭ; aceea însĕ în momentulŭ acela s'a încredinţatŭ casarului alesŭ spre manipularea mai departe.

Când s'a ţinutŭ petrecerea cu jocŭ în 1879 în comuna Hodacŭ, érăşi s'au încasatŭ banĭ; acestia, în câtŭ sciu eu, se află în mâna domnului notarŭ cercualŭ Niculae Manţia din Ibanescĭ, despre ce asemenea credŭ că la timpŭ îşĭ va da séma.

In 5 Maiu 1879, în obiectulŭ susŭ disŭ s'a ţinutŭ în Gurghiu a II-a şedinţă, cu ocasiunea căreia érăşi au incursŭ banĭ, — şi aceia s'au încredinţatŭ totŭ casarului.

Despre altele nu sciu, pentrucă din 5 Maiu 1879, după cum scimŭ cu toţii, până adĭ altă şedinţă în afacerea bibliotecei nu s'a ţinutŭ, nicĭ dare de sémă despre încasarea şi manipularea banilorŭ nu s'a făcutŭ, cu tóte că voia şi dorinţa tuturora arŭ fi, ca — după cum facŭ alţii şi se întêmplă în alte locurĭ, — sĕ facemŭ şi noi, şi sĕ se întêmple şi la noi. Vocea sună peste totŭ loculŭ; »Sĕ înfiinţămŭ bibliotecĭ.«

Mai departe, biblioteca de sub întrebare esistă şi adĭ, numai câtŭ aceea se află totŭ închisă în sânta biserică gr. cat. a Gurghiului. Trebue dară deschisă şi pornitŭ cu dînsa înainte, spre a ne ajunge scopulŭ.

Este dreptŭ, »fiule alŭ naţiunii«, că pe basa acestorŭ justificărĭ motivate îmĭ vei da absolutoriu deplinŭ? Suntŭ sigurŭ că da, dar şi altcum lucrulŭ naturalŭ şi de sine se'nţelege, că deórece afacerea şi conducerea bibliotecii susŭ menţionate s'a încredinţatŭ altora, rĕspunderea cade asupra acelora.

Pe »fiiulŭ naţiunei,« nu'i vorbă, cu dreptŭ cuvêntŭ îlŭ părtinescŭ şi eu în pasulŭ sĕu, pentrucă, deu, în unŭ timpŭ aşa îndelungatŭ, din gata a nu face nimica, însemnéză rea economiă, şi dauna e mare, pentru că amŭ rĕmasŭ îndĕrĕtŭ cu desvoltarea în sciinţă şi în cultură.

Sĕ reparămŭ dară greşéla făcută fără a ne imputa unulŭ altuia şi étă cum:

Vorba este, peste totŭ de-a înainta în sciinţă şi'n cultură cu paşĭ repedĭ, din causă mai vĕrtosŭ că trăimŭ în secululŭ civilisaţiunei şi culturei. Şi nu trebue uitatŭ, că toţĭ câţĭ scimŭ carte, multă séu puţină, avemŭ o sacră datorinţă de împlinitŭ: d'a propovedui şi lăţi pe tóte căile învĕţătura intre poporulŭ românŭ.

Sĕ ne unimŭ dară în cugete, sĕ ne unimŭ în simţirĭ, şi cu puterĭ unite sĕ începemŭ a lucrá mai cu energiă, şi în câtŭ ne va fi cu putinţă şi ne vorŭ ajuta puterile, sĕ facemŭ lucrurĭ bune pentru poporŭ şi naţiunea română, décă e vorba sĕ avemŭ succesŭ îmbucurătorŭ, care pe viitorŭ următorilorŭ noştri sĕ le servéscă de esemplu. Casiodorŭ a disŭ: Este uritŭ şi ruşinosŭ lucru a fi streinŭ în propria patriă.

Unŭ cuvêntŭ către domnulŭ preşedinte alŭ bibliotecei, donată prin defunctulŭ de piă memoriă Ioanŭ Popŭ Maiorŭ în Reghinulŭ săsescŭ — apoi încheiu.

Activitatea d-tale de până acuma pe deplinŭ este cunoscută înaintea nóstră, bunătatea şi binefacerea ce ai prestatŭ până acuma pentru poporŭ şi naţiunea română. te-a făcutŭ demnŭ de iubirea poporului românŭ. Eară puţina inteliginţă română din jurulŭ Gurghiului te stiméză şi respecteză ca pe unulŭ, care pentru poporulŭ românŭ ai făcutŭ multŭ bine. Fă dară şi acuma, te rogŭ, şi câtŭ mai în grabă conchémă şedinţă în afacerea bibliotecii amintite, în care apoi sĕ se citéscă »Statutulŭ« şi trimită spre întărire la loculŭ competentŭ; ér' casarulŭ sĕ-şĭ facă dare de sémă despre manipularea banilorŭ incurşĭ în fondulŭ bibliotecei şi sĕ dea raportŭ despre starea bibliotecei de până acuma, ca aşa spiritele sĕ se pótă liniştí, ér publiculŭ sĕ fiă lămuritŭ asupra afacerii.

Credŭ că »fiulŭ naţiunei« va fi pe deplinŭ satisfăcutŭ cu cele ce am scrisŭ. **Daniilŭ Farcaşŭ.**

Din Japonia.

Invĕţaţii distinşĭ japonezĭ şi d'impreună cu ei tinerimea luminată, care se duce cu grămada în fiecare anŭ sĕ'şĭ complecteze studiile în Europa, au organisatŭ la Tokio o societate avêndŭ de scopŭ înlocuirea scrierei japoneze prin literile latine.

Intêia reunire a acestei societăţĭ s'a ţinutŭ la 2 Decemvre şi a fostŭ presidată de d. Tavao, licenţiatŭ în sciinţele matematice şi profesorŭ de astronomiă la Univesitate; 93 de persóne, aparţinêndŭ sciinţelorŭ şi învĕţĕmêntului, au luatŭ parte la dênsa. D. Toyama, decanulŭ facultăţii, luândŭ cuvêntulŭ, a lăudatŭ meritele relative ale ambelorŭ sisteme de scriere, făcêndŭ sĕ reiasă la urmă avantegiele scrierei latinescĭ; a disŭ că adoptarea alfabetului romanŭ va înlesni în tóte şcólele Japoniei învĕţĕmêntulŭ literaturei străine şi alŭ sciinţelorŭ europene şi că ministrii nu suntŭ vrăjmaşĭ ai acestui proiectŭ, dér că va trebui mai întêiu a se găsi unŭ sistemŭ uşorŭ în aplicaţiune, pentru ca ei atuncĭ sĕ'lŭ pótă favorisá. D. Otouki, directorulŭ ministerului instrucţiunei, a rugatŭ adunarea sĕ numéscă înainte de tóte o comisiune însărcinată a prepara unŭ proiectŭ de regulamentŭ, ceea ce s'a şi făcutŭ. Cum e adĭ sistemulŭ japonezŭ, trebuescŭ 10 anĭ unui europénŭ ca sĕ aibă o cunoştinţă mai întinsă asupra limbei scrise; cu reforma ce s'a proiectatŭ, însĕ va putea s'o înveţe orĭ şi cine în câteva lunĭ. Punctulŭ dificilŭ e a se găsi unŭ sistemŭ, care sĕ facă substituirea lesniciósă.

La Tokio se mai află încă o altă societate savantă a cărei misiune este d'a scóte din limba naţională caracterele chinezescĭ, carĭ s'au introdusŭ în numĕrŭ fórte mare. Acéstă societate este presidată de principele Arisugawa Takehito şi are unŭ mare numĕrŭ de aderenţĭ deşi e de fondaţiune recentă. Succesulŭ acesta de unde óre sĕ resulte? Fără îndoială din aceea că ura şi repulsiunea Japonezilorŭ pentru totŭ ce este chinezescŭ se măresce continuu pe di ce merge.

Deosebitŭ de acésta, censura japoneză are multŭ de lucru în acestŭ momentŭ, şi fórte rarŭ apare unŭ diarŭ indigenŭ, care sĕ nu aibă colóne întregĭ deşerte în urma suprimărilorŭ oficiale.

Intr'o ţéră unde domnesce o censură atâtŭ de odiósă ca în Japonia, articulele politice carĭ aparŭ în diare suntŭ ca şi cum ar fi oficiale, ceea ce într'o ţéră de libertate e cu totulŭ altfelŭ.

Dreptŭ aceea, e utilŭ póte sĕ dămŭ o importanţă órecare la două note apărute în Tokio, în cele mai rĕspândite două foi; »Nitchi Nitchi Chimbun« şi »Tchoya Chimbun.«

Cea dintêiu declară, că nicĭ odată nu s'a presentatŭ ocasiune mai frumósă d'a obliga pe China sĕ renunţe la pretenţiunile sale asupra Coreei, şi nu trebue sĕ scăpămŭ acéstă ocasiune esclamă ea, dacă voimŭ a evitá pentru viitorŭ evenimente grave. Crudimile recente dela Seoulŭ, îndrăsnéla soldaţilorŭ chinezĭ carĭ au atacatŭ şi urmăritŭ pe representantulŭ Japoniei, ingerinţa Chinei în afacerile interne ale Coreei, suntŭ tóte nisce injurii ce nu trebuescŭ lăsate fără reparaţiune, altfelŭ ar produce pete neşterse peste onórea şi demnitatea ţĕrei nóstre.«

Alŭ doilea organŭ de publicitate »Tchoya Chimbun,« care e fóste rĕspânditŭ, dice lămuritŭ Chinezilorŭ: „Neaţĭ insultatŭ, aţĭ atacatŭ trupele nóstre şi ne aţĭ ucisŭ compatrioţii, voimŭ o compensare, şi dacă nu o veţĭ da ceremŭ asistenţa puterilorŭ. Ne vomŭ pune în raportŭ cu Franţa, spuindu-i că pacea séu resboiulŭ stă în mânile nóstre, şi dacă ea va voi sĕ facă alianţă cu noi, îi vomŭ cere sĕ ne împrumute cu câteva milióne de francĭ pe carĭ sĕ-i plătimŭ prin vĕrsărĭ anuale fără dobêndă.« Pentru ca Franţa sĕ împrumute banĭ Japoniei, lucrulŭ e fórte posibilŭ, dar fără dobândă, acésta e camŭ greu. Ceea-ce e sigurŭ însă, e că spiritulŭ publicŭ în Japonia e fórte aprinsŭ în contra Chinei.

Armata japoneză, dimpreună cu reservele, numĕră 96.000 de omenĭ. E puţinŭ pentru o populaţiune de 37 milióne de suflete. Dar ca compensaţiă ea are 30,662 de şcóle diverse cu o populaţiune de 3,090,918 elevĭ şi cu 89,620 de profesorĭ!

Acelaşĭ diarŭ ne spune că cei 125 de Germanĭ, angagiaţĭ la Berlin de către Li-Fong-Pao. au fostŭ nevoiţĭ, întrândŭ în serviciulŭ armatei Chinei, sĕ-şĭ ia fiecare câte unŭ nume chinezescŭ. Solda lorŭ trebue sĕ fie fórte mare, de óre-ce unŭ singurŭ artileristŭ germanŭ primesce 1000 de francĭ pe lună, ér maşiniştii câte 1500. Deosebitŭ de acésta, guvernulŭ chinezŭ trebue sĕ verse 30,000 de francĭ familiei celui care va murí în luptă.

DIVERSE.

Ataculŭ unui vulturŭ. — In apropierea Carloveţului mai mulţĭ ómenĭ erau ocupaţĭ la lucrările drumului de ferŭ; d'odată unŭ lucrătorŭ aude unŭ vuetŭ d'asupra sa şi zăreşte o umbră mare asupra capului sĕu. In momentulŭ când îşĭ ridică capulŭ sĕ afle isvorulŭ vuetului, în acelaşĭ momentŭ unŭ vulturŭ se repede ca fulgerulŭ pe peptulŭ omului, se încléştă în pântecele lui şi începe a ciocăni cu cioculŭ sĕu în pântecele lucrătorului. Acesta perplexŭ şi copleşitŭ de vehemenţa ataculuí d'abia putŭ în pripă sĕ strige ajutorŭ. Numai acum observară scena şi ceilalţĭ lucrătorĭ împrăştiaţĭ, şi alergară întru ajutorŭ. Vulturulŭ era înfuriatŭ, ciocănea cu cioculŭ şi bătea cu aripile din tóte puterile, astfelŭ încâtŭ ómenii apucândŭ vulturulŭ de grumazŭ d'abia îlŭ putură descleşta cu mânile de pe trupulŭ bietului atacatŭ, care spre norocire scăpă cu spaima şi hainele rupte şi astfelŭ nevĕtĕmatŭ. Vulturulŭ este unulŭ din cele mai desvoltate esemplare de soiulŭ Halgætos Albacilla. Prindêndu'lŭ ómenii l'au legatŭ şi l'au vêndutŭ inginerului d'acolo, care apoi l'a donatŭ gimnasiului din Neoplanta. Se scie, că acestŭ soiu de vulturĭ atacă cai şi alte vite împlântândŭ ghiarĕle în trupulŭ jertfei sale şi rupêndŭ o parte de carne din trupŭ. Insĕ atacarea omului în acestŭ modŭ este unŭ casŭ fórte rarŭ, şi e probabilŭ, că vulturulŭ pe bietulŭ lucrătorŭ plecatŭ l'a ţinutŭ de vr'unŭ animalŭ patrupedŭ.

***

Procesŭ pentru unŭ capŭ de mortŭ. — Bărbatulŭ unei móşe din Chievŭ, cu numele Roscorovicĭ, îşĭ vênduse unui profesorŭ din Moscva, Dr. Walter, capulŭ pentru 500 de ruble, pe care le şi primise înainte. Curêndŭ după aceea murì Roscorovicĭ, şi doctorulŭ plecă le Chiev ca sĕ'şĭ ia capulŭ; familia însĕ înmormêntase în grabă pe rĕposatulŭ, bine înţelesŭ cu capŭ cu totŭ. Doctorulŭ a intentatŭ acum procesŭ în contra moştenitorilorŭ.

***

Efectulŭ unei predice. — Unulŭ din preoţii cei mai iubiţĭ ai Parisului ţinŭ deunădĭ în cuartalulŭ lucrătorilorŭ o predică ca în postŭ, în care între altele dise ascultătorilorŭ: „Când sună clopotulŭ care vĕ chiamă la biserică, vĕ puneţĭ pe ureche şi nu audiţĭ; când vi se cere ceva de pomană, busunarele le ţineţĭ strînsŭ; pentru nimicŭ n'aveţĭ simţŭ decâtŭ pentru ....« şi aci începù venerabilulŭ preotŭ sĕ fluere cu cea mai mare virtuositate cele dintêiu tacte ale unei polcĭ din acestŭ sesonŭ fórte multŭ plăcută. Dar, o diavole! deodată începù a cântá tótă adunarea şi nu încetà decâtŭ când s'a terminatŭ plăcuta polcă cu tóte repeţirile ei. Nu s'a jucatŭ, cum se pare numai din causa lipsei de spaţiu

Cursulŭ la bursa de Viena

din 20 Martie st. n. 1885.

Rentă de aurŭ 4% . . .	99.25	Bonurĭ croato-slavone . .	102.—
Rentă de hârtiă 5% . .	94.05	Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	99.—
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	147.—	Imprumutulŭ cu premiu ung.	119.25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune) . . .	98.50	Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului .	119.30
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	122.50	Renta de hârtiă austriacă	83.50
		Renta de arg. austr. . .	83.90
		Renta de aurŭ austr. . .	108.70
		Losurile din 1860 . . .	139.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	109.60	Acţiunile băncei austro-ungare	863.—
Bonurĭ rurale ungare . .	102.90	Act. băncei de creditŭ ung.	310.50
Bonurĭ cu cl. de sortare	103.—	Act. băncei de creditŭ austr.	302.75
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	102.—	Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.80
		Napoleon-d'orĭ	9.79½
Bonurĭ cu cl. de sortare	102.—	Mărcĭ 100 împ. germ. . .	60.55
Bonurĭ rurale transilvane	102.—	Londra 10 Livres sterlinge	124.70

Bursa de Bucurescĭ.

Cota oficială dela 6 Martie st. v. 1884.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%). . . .	92½	—
Renta rom. amort. (5%) . .	94	—
» convert. (6%) . .	89⅞	—
Împr. oraş. Buc. (20 fr.) . .	33	—
Credit fonc. rural (7%) . .	100½	—
» „ „ (5%) . .	85¾	—
» » urban (7%) . .	96½	—
» » » (6%) . .	90½	—
» » » (5%) . .	83¾	—
Banca naţională a României	1200	—
Ac. de asig. Dacia-Rom. . .	294	—
« » » Naţională . .	210	—
Aurŭ	12.½%	—
Bancnote austriace contra aurŭ	—	—

Cursulu pieţei Braşovŭ

din 21 Martie st. n. 1885.

Bancnote romănescĭ	Cump.	8.70	Vênd.	8.72
Argint românesc	»	8.65	»	8.70
Napoleon-d'orĭ	»	9.78	»	9.80
Lire turcescĭ	»	11.04	»	11.06
Imperialĭ	»	10.02	»	10.04
Galbenĭ	»	5.70	»	5.76
Scrisurile fonc. »Albina« . . .	»	100.50	»	101.—
Ruble Rusescĭ	»	126.—	»	127.—
Discontulŭ » . . .	7—10 % pe anŭ.			

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.

Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurelŭ Mureşianu

Anunţămŭ acelorŭ onoraţĭ cetitorĭ, carĭ vorŭ binevoi a se abonâ la fóia nóstră de aicĭ încolo, că avemŭ încă în reservă numerĭ dela începutulŭ anului 1885 prin urmare potŭ sĕ aibă colecţiunea completă.

Administraţiunea „Gazetei Transilvaniei.“